

ДОКЛАД

на Комисията по професионална етика
към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет (КПЕ към СК на ВСС),
изготвен на основание чл.173, ал.9 от Закона за съдебната власт, във вр. с
т. 5.2 и 5.3 от Правилата за избор на председател на Върховния касационен
съд, председател на Върховния административен съд и главен прокурор

ОТНОСНО: Притежаваните нравствени качества от **Галина Владимирова Захарова**, заместник – председател на Върховния касационен съд и ръководител на наказателна колегия

Съдия **Галина Владимирова Захарова**, заместник – председател на Върховния касационен съд и ръководител на наказателна колегия, е участник в процедурата за избор на председател на Върховния касационен съд, открита с решение на Пленума на ВСС по Протокол № 17 от 30.09.2021 г. на основание чл.173, ал.1 от Закона за съдебната власт. Кандидатурата на съдия Захарова е издигната от Пленума на Върховния касационен съд с предложение рег. № ВСС-14510/20.10.2021 г. обявено на заседание на Пленума на ВСС на 21.10.2021 г.

Настоящият доклад на Комисията по професионална етика към Съдийската колегия на ВСС е изготвен на основание чл.173, ал.9 от ЗСВ и чл.9 от Правилата за избор на председател на Върховния касационен съд, председател на Върховния административен съд и главен прокурор и в съответствие със сроковете, заложиени в хронограмата за провеждане на процедурата за избор на председател на Върховния касационен съд, приета с решение на Пленума на ВСС по протокол № 16/23.09.2021 г. Докладът отразява притежаваните от кандидата нравствени качества, както и съдържа заключение относно законовите изисквания за заемане на длъжността, неговата квалификация, опит и професионални качества, специфичната подготовка, качествата и мотивацията. Изводите са формирани въз основа анализ и преценка на становището на Комисията по професионална етика към Върховния касационен съд, данните от кадровото дело на кандидата, писма от отдел 06 „Административен“ на ВКП, отдел 05 „Специализиран“ при СГП, Специализирана прокуратура, Инспектората към ВСС, извършени проверки в деловодната система на ВСС, предложението по чл. 173, ал. 2, пр. трето от ЗСВ и мотивите към него и представената концепция от кандидата.

I. Законни изисквания за заемане на длъжността.

Изискванията за заемане на длъжността „председател на Върховния касационен съд“ на Република България са посочени в чл.170, ал.5 от ЗСВ: за председател на Върховния касационен съд, председател на Върховния

административен съд и главен прокурор се назначава лице, което отговаря на изискванията за стаж по чл. 164, ал. 7 и на следните изисквания:

1. способност за придържане и налагане на висок етичен стандарт;
2. висока професионална компетентност: да притежава задълбочени знания в областта на правото, богат практически опит в съответната област на правото, ръководни и административни умения, изяви аналитични способности;
3. изявена независимост, воля за налагане на законността, решителност при изпълнение на служебните задължения и с принос за утвърждаването на правовата държава;
4. да притежава развити умения за работа в екип, за мотивиране на колеги, за търсене и носене на отговорност.

В мотивите към предложението на Пленума на Върховния касационен съд за издигане кандидатурата на Галина Владимирова Захарова е отбелязано, че съдия Захарова не само отговаря на законовите изисквания, но и притежава необходимите професионални и лични качества, за да се справи с тях в качеството на „председател на Върховния касационен съд“. Председателят на Върховния касационен съд има значима роля за развитието на цялата съдебна система. Като член по право на Висшия съдебен съвет той пряко участва в решаването на съществените кадрови и управленски въпроси на съдиите и съдилищата. Пряко въздейства върху изграждането на професионализма, независимостта и авторитета на цялата съдебна власт.

II. Данни, касаещи нравствените качества на кандидата, неговата квалификация, опит и професионални качества.

1. Лични данни и професионални качества на кандидата.

Галина Владимирова Захарова е завършила висшето си юридическо образование в СУ „Св.Климент Охридски“ през 1988 г. Придобила е юридическа правоспособност с удостоверение № 3816/28.06.1989 г. на МП. С решение на ВСС по протокол № 17/28.04.1999 г. е повишена в ранг „съдия във ВКС/ВАС“.

Съдия Захарова е с над 33 години съдийски стаж, като към датата на издигането на кандидатурата ѝ той възлиза на 33 години, 1 месец и 3 дни. От тях - 8 г., 1 м. и 18 д. са прослужени като съдия във Върховния касационен съд в т.ч. 2 г., 11 м. и 6 д. на заеманата и към момента длъжност „заместник на административния ръководител - заместник-председател“ на Върховния касационен съд и ръководител на Наказателна колегия.

Професионалната ѝ кариера в съдебната система започва като стажант-съдия в Софийския градски съд в периода 1988 г. – 1989 г., а след това, до 1991 г., е младши съдия в същия съд. Последователно работи като съдия в Пети районен съд (СРС) от 1991 г. като през 1992 г. става негов заместник-председател. В Софийския градски съд съдия Галина Захарова правораздава от 1993 г. до 1999 г., а от 1998 е заместник-председател на съда. От 1999 г. е

съдия в Софийския апелативен съд, а през 2007 г. е назначена за негов заместник-председател.

В периода от 03.10.2007 г. до 09.06.2011 г. е била член на Висшия съдебен съвет.

След приключване на мандата си във ВСС магистратската ѝ кариера продължава като съдия в Софийския апелативен съд до 2013 г.

На 01.09.2013 г. съдия Захарова встъпва в длъжност „съдия“ във Върховния касационен съд, а от 2017 г. е председател на Второ наказателно отделение. На 13.11.2018 г. е назначена от Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет за заместник на председателя на Върховния касационен съд и ръководител на Наказателната колегия, където работи и към настоящия момент.

Съдия Галина Захарова придобива ранг „съдия във ВКС и ВАС“ с решение на ВСС по протокол №17/28.04.1999 г., а статут на несменяемост по силата на закона. Повишена е в ранг „председател на отделение ВКС/ВАС“ през 2002 г. С решение на ВСС по протокол №24/20.06.2013 г. на съдия Галина Захарова е приета комплексна оценка от проведено периодично атестиране „много добра“, като са ѝ определени максималния брой от 100 (сто) точки. С решение на Съдийската колегия на ВСС по пр. № 22/26.06.2020 г. е наградена със служебна благодарност и грамота по предложение на членове на ВСС за поощряване на съдии във ВКС за участие в работна група за изготвяне на анализ на степента на натовареността на военните съдилища.

Съдия Галина Захарова има познания и опит в приложението на европейското и международното право, включително в областта на правата на човека, като последователно е повишавала своята квалификация чрез участие в курсове, семинари и специализации, някои от които са:

- специализация по Европейско право в Европейския център за съдии и адвокати към Европейския институт за публична администрация в Люксембург;

- два специализирани обучителни курса в областта на правото на интелектуална собственост - през 1997 г. в Международен правен институт, Вашингтон, САЩ, на тема „Защита правата на интелектуална собственост“ и през 2002 г. в гр. София, организиран от Института за международно правно развитие на тема „Правоприлагане в областта на правата на интелектуална собственост“;

- програма за обучение на магистрати по основи на европейското право през 2001 г. - 2002 г. в Европейския институт за публична администрация, Люксембург;

- специализирано „Обучение на обучаващи“, както в сферата на наказателното право и наказателния процес, така и в областта на правото на ЕС и ЕКПЧ относно защита правата на човека;

- международно обучение на тема „Прилагане на Европейската заповед за арест“.

Съдия Галина Захарова има участия в редица международни и

национални научни конференции, семинари и кръгли маси като: „Корпус юрист и защита финансовите интереси на ЕС“, организирана от ЕК в Букурещ, Румъния; „Прилагането на правото на ЕС в България в периода 2007 -2017 година“, както и „Националните съдилища и правото на ЕС - поглед през защитата на личните данни и Европейска заповед за арест (ЕЗА), организирани от Българската асоциация по европейско право (BAEL) в София, България; „Наказателното правораздаване - традиции и перспективи“, организирана от катедра „Наказателно-правни науки" на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“; „Кръгла маса по изпълнение решенията в групата дела С.3 и Колеви, засягаща систематичния проблем за неефективното наказателно производство в България и липса на граници за независимостта на наказателното разследване срещу главния прокурор“, организирана от НИП със съдействието на Съвета на Европа и ЕСПЧ и редица други.

Въз основа на доказвания си професионален капацитет и придобитите допълнителни знания, съдия Захарова работи:

- в периода 1998 г. - 2000 г, като преподавател в Академията на МВР по наказателен процес - обучение на разследващи полицаи;

- в периода 1999 - 2004 г. като хоноруван асистент в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“;

- като лектор в Националния институт на правосъдието (НИП) и Център за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“ (ЦОМ) в сферата на наказателно-правните науки, правото на ЕС и правото на ЕКПЧ;

- като лектор на редица семинари, организирани от съдилищата по актуални въпроси, свързани със законодателните промени в наказателните закони, както и по темата „Прилагането на принципа „non bis in idem“.

Съдия Захарова умее да съчетава професионалната и управленска дейност с допълнителни ангажименти, пряко свързани с утвърждаване авторитета на съдийската професия и в частност на ВКС. Някои от тях са:

- експертно участие към Комитета на експертите на Съвета на Европа по ранна превенция на престъпността;

- контактна точка за България в проучване относно утвърждаване на бъдеща институционална и правна рамка на съдебното сътрудничество по наказателни дела, както и в проучване относно наказанията „лишаване от права“ в държавите - членки на Европейския съюз, предприети от ЕК;

- експерт за Албания, Черна гора, Босна и Херцеговина в регионален CARDS проект на ЕК;

- участия в редица работни групи по законодателството в областта на наказателното правораздаване.

Активна е дейността на съдия Галина Захарова и в Националния институт на правосъдието, като от 2008 г. и до сега е член на неговия Програмен съвет. В това си качество е член на експертен съвет за изготвяне на устойчиви обучителни програми, включително такива по Европейско право, правата на човека и международно наказателно-правно сътрудничество. В

съавторство с други съдии Галина Захарова е участвала в изработването на редица лекционни курсове, учебни помагала и сборници за обучение на магистрати в НИП. Наред с участията ѝ като лектор, тя е и автор на редица доклади, представяни на национални и международни конференции и кръгли маси. Някои от тях са:

- доклад пред научна конференция, организирана от катедра „Наказателноправни науки“ на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ на тема: „Прилагане на Директива 2010/64/ЕС от 20.10.2010 г. на Европейския парламент и на Съвета относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство от българските съдилища;

- доклад пред конференция, организирана от Българската асоциация по европейско право на тема „Националните съдилища и правото на Европейския съюз - поглед през защитата на личните данни и Европейската заповед за арест“;

- доклад на кръгла маса, организирана от НИП със съдействието на Съвета на Европа и ЕСПЧ на тема: „Изпълнение решенията в групата дела „Колеви срещу България“ и др.

Съдия Галина Захарова има участия в различни международни екипи, осъществяващи проекти на Европейската комисия и Съвета на Европа, като:

- Проучване на ранната превенция на престъпността в държавите - членки на Съвета на Европа като експерт от България;

- Оказване на правна и методическа помощ на държавите от западните Балкани в процеса на присъединяването им към Европейския съюз в качеството ѝ на експерт по регионален CARDS проект на ЕК;

- Изследвания на бъдещата институционална и правна рамка на международното съдебно сътрудничество по наказателни дела в качеството ѝ на експерт на ЕК;

- Изследване на приложимите наказания „лишаване от права“ в държавите - членки на ЕС, отново като експерт от България по проект на Европейската комисия;

- Адаптиране на проект на Съвета на Европа и ЕК за разширяване познанията на юристи по правата на човека съобразно ЕКПЧ и Хартата на основните права на Европейския съюз (ХОПЕС) - за нуждите на българските магистрати.

В качеството ѝ на член на Висшия съдебен съвет, а впоследствие и като заместник-председател на ВКС, съдия Захарова участва системно в срещи с експерти на Европейската комисия, Венецианската комисия и Съвета на Европа по проблемите на наказателното правораздаване в Република България. Член е на Съвета по актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система; член е на Националната комисия за борба с трафика на хора към Министерския съвет; на Централната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни към Министерския съвет.

2. Становище на Комисията по професионална етика към Върховния касационен съд.

Съдия Галина Захарова е изграден професионалист с над 33 години юридически стаж, който е преминал изцяло в съдебната система.

Съдия Захарова се характеризира като професионалист с отлична подготовка, многогодишен практически опит и управленски умения. През дългогодишната си юридическа дейност проявява независимост, безпристрастност, почтеност и конфиденциалност. Притежава високи нравствени качества, стриктно спазва правилата за етично поведение. При изпълнение на служебните си задължения е принципна и независима, правораздава безпристрастно и справедливо, като се ръководи единствено от върховенството на закона, основните принципи на правото и вътрешното си убеждение.

Като заместник на председателя на Върховния касационен съд и ръководител на наказателна колегия организира оптимално работата по образуване и насрочване на наказателните дела. Цялостната ѝ работа е максимално добре организирана, съобразена с инструктивните и процесуални срокове и с графици на съдебните заседания. Проявява бързина и оперативност при вземане на управленски решения и много добра способност да разпределя задачите в колегията, която ръководи. Спазва стриктно принципа за случайно разпределение на делата и следи за равномерната натовареност на съдиите. Застъпва принципа за активно участие на съдиите в организацията на работата на съда като счита, че ръководителите на отделения следва да се предлагат на председателя на съда от съдиите от съответните отделения чрез взето с мнозинство решение на общо събрание на колегията.

При изпълнение на служебните си задължения съдия Захарова е отговорна, проявява организираност и дисциплина. Професионалните ѝ достижения красноречиво свидетелстват за отлична способност да се ориентира правилно в усложнена обстановка, да идентифицира правилно важните проблеми и да предлага тяхното разрешаване. С цялостната си работа съдейства за усъвършенстване работата на наказателна колегия на Върховния касационен съд.

Съдия Захарова се е доказала като магистрат с висока професионална квалификация. Тя притежава отлична професионална подготовка, задълбочени познания на законодателството и съдебната практика в областта на наказателното право. Изпълнява служебните си задължения компетентно и отговорно, проявява прецизност и компетентност при подготовката на делата и изготвянето на съдебните актове. Отличава се със солидна академична основа и изключително добро познаване на съдебната практика, включително и тази на Европейския съд по правата на човека и на Съда на Европейския съюз. Съблюдава стриктно принципа за равенство на страните в наказателния процес и отчита особеностите на всеки казус. Не допуска пристрастие, предубеденост или предразсъдъци, основаващи се на пол, раса, произход,

етнически, религиозни и други признаци. Със своята задълбоченост в работата дава своя принос за точно прилагане на закона, развитие на правото и уеднаквяване на съдебната практика по наказателни дела. При обсъждане на различни правни становища е креативна, проявява толерантност и търпение. Като ръководител на наказателната колегия полага усилия да бъде информирана за всичко, което се случва в колегията, която ръководи, за да може да взема правилни управленски решения и да поема отговорност.

Съдия Захарова спазва правилата на професионалната етика на съдии, прокурори и следователи. Не извършва действия, които могат да компрометират честта и доброто име на магистрата в професията и обществото. Работи за издигане престижа на съдебната система като цяло. Притежава висок личен морал и в обществените си контакти не допуска поведение, което би накърнило личният ѝ авторитет и репутацията на съдебната система. В работата си съдия Захарова стриктно спазва правилата за предотвратяване на конфликт на интереси, не се поддава на натиск, заплахи, неправомерни стимули, не допуска пряка или косвена намеса в работата си – публична или частна, вътрешна или външна за съдебната система.

Съдия Захарова е толерантна, открита, диалогична и търпелива при изслушване и възприемане на различни мнения и аргументи. Притежава способност за работа в екип, отнася се с уважение и зачитане на личното достойнство на съдиите и съдебните служители. Показва коректно отношение и уважение към своите колеги и се ползва с изключителен авторитет сред тях. Откликва на личните и професионалните им проблеми и с готовност предоставя своята помощ за разрешаването им. С готовност споделя богатия си професионален опит с колегите си, доказателство за което е и дейността ѝ като преподавател в Националния институт на правосъдието. Притежава необходимите умения за комуникация с държавни органи, граждани и юридически лица и в служебните си взаимоотношения с тях проявява изключителна оперативност и отговорност.

Съдия Захарова има участия в различни международни екипи, осъществяващи проекти на Европейската комисия и Съвета на Европа, член е на Съвета по актуализирана стратегия за продължаване реформата в съдебната система, на Националния съвет за борба с трафика на хора към Министерския съвет и на Централната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни към Министерския съвет. Тя е активен член на Българската асоциация по европейско право, където често е канена за лектор.

Съдия Захарова е конфиденциален магистрат, дискретен и пази като служебна тайна фактите и сведенията, които са ѝ станали известни при или по повод изпълнение на служебните ѝ задължения. В своята работа не е допускала разгласяване на сведения за личния живот на гражданите или такива, които увреждат интересите на лица или тяхната репутация, станали ѝ известни по повод на работата.

Няма данни да са ѝ налагани дисциплинарни наказания и да са образувани дисциплинарни производства срещу нея. Не са постъпвали жалби

и сигнали срещу съдия Захарова за допуснати нарушения и конфликт на интереси до Комисията по професионална етика.

В обобщение, Комисията по професионална етика при Върховния касационен съд, като взе предвид изложеното, счита, че съдия Галина Захарова, с личното си поведение и чувство за отговорност в служебната и извънслужебната си дейност, притежава необходимите лични и професионални качества, отговарящи на най-високите стандарти за съдия и административен ръководител в държава – член на Европейския съюз. Най-силното доказателство за нейните високи нравствени и професионални качества е признанието, получено от колегите ѝ, с приетото на пленума на Върховния касационен съд на 19.10.2021 г. единодушно решение да бъде издигната кандидатурата на съдия Захарова за председател на Върховния касационен съд. Нейната безукорна репутация и безспорният ѝ авторитет сред съдиите и професионалната общност са атестация, че съдия Галина Захарова притежава необходимите нравствени качества за заемане на длъжността „председател“ на Върховния касационен съд.

3. Информация, получена по служебен път и от публични източници.

В отдел 06 „Административен“ при ВКП срещу Галина Владимирова Захарова не са постъпвали сигнали и не са извършвани проверки.

В отдел 05 „Специализиран“ при Софийска градска прокуратура по отношение на Галина Владимирова Захарова не са водени предварителни проверки и досъдебни производства.

В Специализираната прокуратура срещу Галина Владимирова Захарова няма образувани преписки и досъдебни производства.

В Инспектората към ВСС по отношение на съдия Галина Владимирова Захарова не са постъпвали основателни жалби и сигнали.

Срещу съдия Галина Захарова в ИВСС не са постъпвали сигнали по раздел I „б“ от глава девета на ЗСВ.

Съдия Галина Захарова през 2021 г. е подала декларация за имущество и интереси и проверката по раздел I „а“ от глава девета на ЗСВ е приключила с доклад за съответствие на основание чл. 175ж, ал. 1 от ЗСВ.

По отношение на производствата по глава Трета „а“ от ЗСВ срещу съдия Галина Владимирова Захарова не са постъпвали заявления срещу нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок, считано от 10.03.2017 г.

След извършена проверка в деловодната система на ВСС, по протоколите на Комисия по професионална етика и превенция на корупцията (отм.), протоколите на КПЕ към СК на ВСС и протоколите на КПЕ към ПК на ВСС се установи, че срещу Галина Владимирова Захарова не са постъпвали основателни жалби и сигнали.

Срещу съдия Галина Владимирова Захарова през последните пет години във ВСС не са постъпвали предложения за образуване на дисциплинарни производства и не са налагани дисциплинарни наказания по чл.308, ал.1, т.3, 4, 5 или 6 от ЗСВ с влязло в сила решение.

Не са постъпвали сигнали по ЗПУКИ към 01.01.2017 г. и няма висящи производства, нито влязъл в сила административен акт по този закон срещу Галина Владимирова Захарова.

От извършена проверка в сайта на Сметната палата към 01.01.2017 г. не са констатирани несъответствия между подадените от Галина Владимирова Захарова декларации пред Сметната палата и имотното ѝ състояние.

4. Към настоящия момент във връзка с процедурата за избор на председател на ВКС не са постъпили становища от субектите, посочени в чл. 173, ал. 8 от Закона за съдебната власт и т. 3 от Правилата за избор на председател на Върховния касационен съд, председател на Върховния административен съд и главен прокурор.

III. Специфичната подготовка, качествата и мотивацията за съответната длъжност.

В концепцията на съдия Галина Захарова е налице ясно изразена лична мотивация за заемане на длъжността „председател“ на Върховния касационен съд, като същата посочва, че участва в процедурата, водена от дълга си към колегите от съда, които я номинират за ръководител. Изразената подкрепа от пленума на ВКС е изключителен акт на доверие и стимул за съдия Галина Захарова да приеме всички предизвикателства и рискове на това начинание. За нея е предизвикателство също да се оправдаят очакванията на обществото към съдебната система като гарант на неговите права. Съдия Захарова счита, че за нормалното функциониране на върховната съдебна инстанция в тези условия е необходимо да се запази облика на този съд като независима, отговорна и ефективна институция.

Прави впечатление извършения подробен анализ в концепцията на Галина Захарова на достиженията в досегашната дейност на Върховния касационен съд, както и набелязаните от нея изводи за състоянието и оценка на дейността на съдебния орган, ключови обстоятелства, достижения и проблеми. В документа са представени част от различни инициативи, които според кандидата, ще допринесат за утвърждаването на Върховния касационен съд като гарант на обществените права.

В направеното изложение в концепцията на съдия Галина Захарова се засяга темата за кадровия недостиг, като се посочват стъпки за неговото преодоляването. Според нея адекватното обезпечаване с човешки ресурс на този орган на съдебната власт е ключово за постигането на която и да е цел, необходима за взаимодействието на всички власти.

Други важни въпроси, върху които акцентира съдия Галина Захарова, са свързани с уеднаквяване на съдебната практика, точното и еднаквото

прилагане на законите чрез засилване на тълкувателния капацитет на колегиите с увеличаване на човешкия ресурс, използване на интелектуалните услуги на външни експерти, разтоварването на състава на колегиите от други дейности с единствената цел - качествено решаване на делата и ефективна тълкувателна дейност.

Важен елемент от изложените мотиви е стремежът на кандидата към отстояване на ценностите на правовата държава, утвърждаване на авторитета и достойнството на съда, за запазване и защита на независимостта.

IV. Извод

С оглед гореизложеното, КПЕ към СК на ВСС констатира, че предложеният кандидат за председател на Върховния касационен съд Галина Владимирова Захарова отговаря на изискванията, регламентирани в чл.170, ал.5 от ЗСВ. Не са налице предпоставки за основателно съмнение, че с действията си съдия Галина Захарова е накърнила общественото доверие в независимостта на съдебната власт. Липсват данни, които да поставят под съмнение нравствените качества на кандидата, нейната квалификация и опит. Съдия Галина Захарова притежава необходимата специфична подготовка и мотивацията за заемане на съответната длъжност.

След като взе предвид горното, обобщеният извод на КПЕ към Съдийската колегия на ВСС е, че **Галина Владимирова Захарова**, заместник – председател на Върховния касационен съд и ръководител на наказателна колегия, спазва изискванията, регламентирани в Кодекса за етично поведение на българските магистрати и притежава необходимите нравствени качества, за да бъде избрана на длъжността „председател“ на Върховния касационен съд.